

greppa näringen

Jordbruksverket

Täckdikning och juridik

14D Norrköping 16 november
Tilla Larsson

greppa näringen

Dikningslagen 1879, DL

- › Rätt dika till 4 fots djup
- › möjliggjorde gemensamma markavvattningsprojekt
- › om markägarna inte var överens förordnades en förrättningsman
- › bilda samfälligheter

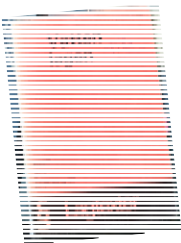
Jordbruksverket

greppa näringen

Vattenlagen 1918, ÄVL

- › Rätt dika till 1,2 meter
- › Samordning av DL och vattenkungörelsen
- › Samhällsekonomisk nytta
- › Torrläggning av mark
- › Detaljregler markavvattning
- › Styrelse

Jordbruksverket

greppa näringen

Vattenlagen 1983

- alla tillstånd kan omprövas

1986 tillstånd för ny markavvattning ur naturvårdssynpunkt (innan 1986 oftast legala v.a.)

1991 förbud mot ny markavvattning i södra Sverige

Tilla Larsson

Jordbruksverket

Miljöbalken 1998
kap 11 mm

Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet
(1998:812)

Vattenområde MB11:2 §
ett område som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd

Vattenverksamhet MB11:3 §

Vattenanläggning MB11:4 §
en anläggning som har kommit till genom en vattenverksamhet

Markavvattning MB11:2 §

- ”en åtgärd som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål.”
- markavvattningsförbud södra Sverige

Generell tillståndsplikt för vv

MB 11:12 §
”Tillstånd enligt denna balk eller anmälan enligt 9a § behövs inte, om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena.”

greppa näringen

Undantag från tillståndsplikt

- täckdikning (jordbruksmark) med största diameter 300 mm om det inte är sannolikt att allmänna eller enskilda intressen skadas (§13)
- rensning och återställande (§15)
- brådskande åtgärd (§16)

Jordbruksverket

greppa näringen

Jordabalken

3 kap Rättsförhållanden mellan grannar

3 § Den som ämnar utföra eller låta utföra grävning eller liknande arbete på sin mark skall vidta varje skyddsåtgärd som kan anses nödvändig för att förebygga skada på angränsande mark....

Jordbruksverket

greppa näringen

"Naturligt" vatten - naturliga vägen

- "ej hindra vattnets avlopp"
- ytvatten - bortledande över grannfastighet
- transitera, får inte stoppa upp
- rätt koppla in till enskilt dike eller ledning
- rätt koppla in till ett markavvattningsföretag
- lägga ledning över annans mark - egen eller gemensam
- överenskommelser

Jordbruksverket

greppa näringen

Jordabalken

- 9 kap Jordbruksarrende
- 18 § Markägarens skyldighet om omtäckdikning ingår i jordägarens byggnadsskyldighet. Nyttäckdikning kan skrivas bort.
- 26 § Regler om syn, arrendesynemän
- Tydligt i avtal! Fastighetsägaren investeringar, och arrendatorn löpande underhåll.

Jordbruksverket

greppa näringen

Samfällda vattenanläggningar

Sjösänkingsföretag
Vattenavledningsföretag
Torrlägningsföretag
Dikningsföretag
Invallningsföretag

Markavvattningsföretag

→ *Möjlighet att dränera / täckdika!*

greppa näringen
Jordbruksverket

greppa näringen

Arkivering

Landsarkivet
- mycket gamla företag

Lantmäterimyndighet
- företag som prövats enligt DL 1879 eller äldre bestämmelser

Länsstyrelsen
- företag som prövats enligt VL 1918 och 1983
- ny markavvattning där länsstyrelsen tagit beslut
- (anmälningsärende)

Mark- och miljödomstol
- företag som prövats enligt miljöbalken, både ny vattenverksamhet och omprövning av tillstånd.
- överenskommelser (även på tingsrätt och inskriven på fast.)

greppa näringen
Jordbruksverket

greppa näringen

Dimensionering

inte gå fulla !

under växtsäsong får inte vattennivån i diket dämna i täckdiken

Foto Anuschka Heeb

greppa näringen
Jordbruksverket

greppa näringen

Broar och trummor

Väghållarens ansvar!

- läge
- dimension

Foto Tilla Larsson

greppa näringen
Jordbruksverket

greppa näringen

Skyldighet att underhålla

- MB11:17§ "Den som äger en vattenanläggning är skyldig att underhålla den så att det inte uppkommer skada för allmänna eller enskilda intressen genom ändringar i vattenförhållanden."

obs! detta gäller alla vattenanläggningar, oavsett om de har tillståndsprövats eller inte!

Jordbruksverket

greppa näringen

Undantag underhåll

MB 11:15 §

"Tillstånd enligt detta kapitel behövs inte för att utföra rensningar för att bibehålla vattnets djup eller läge eller för att omedelbart återställa ett vattendrag som vikit från sitt förra läge eller som på något annat sätt har förändrat sitt lopp.

Om fisket skadas ska anmälan om de planerade åtgärderna göras till länsstyrelsen."

Jordbruksverket

greppa näringen

Underhåll rådighet

"Den som är beroende av att vattenförhållande består har även rådighet för att utföra rensningar för att bibehålla vattnets djup och läge eller för att omedelbart återställa ett vattendrag som har vikit från sitt förra läge eller som på annat sätt har förändrat sitt lopp."

LSV 2:5

Jordbruksverket

greppa näringen

Underhåll tillträde

"Den som är skyldig att underhålla en vattenanläggning har rätt att nyttja annans mark för arbetena eller åtgärder som behövs för att underhållsskyldigheten ska kunna fullgöras.

Fastighetsägarna ska informeras innan.

Den underhållsskyldige ska betala ersättning för skada och intrång."

MB 28:11 §

Jordbruksverket

greppa näringen

Tillsyn

Länsstyrelsen har tillsyn över vattenverksamhet:

- ska säkerställa syftet med miljöbalken
- tillstånd ska följas
- upplysa om skyldigheten att underhålla
- kan förelägga (rimliga krav)

Jordbruksverket

greppa näringen

Arkeologi

- Krav på arkeologisk undersökning
- Anmälan

JV = Det är pågående markanvändning

eller?

Foto Anuschka Heeb

Jordbruksverket

greppa näringen

Yttre faktorer

- påverkar befintlig dränering
- omöjliggör ny td
- kräver ny dränering
- kablar

Foton Tilla Larsson

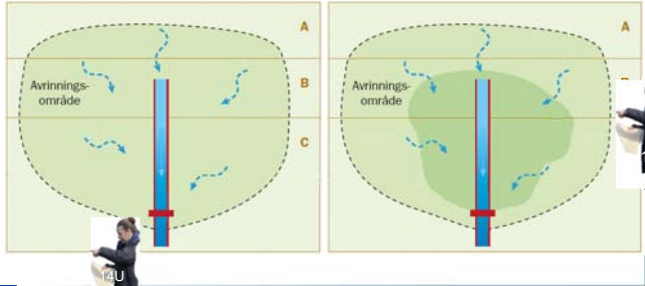

Jordbruksverket

greppa näringen

Åtgärder i odl.landskap

Kombinera åtgärd och odling!
Rätt åtgärd på rätt plats!

Jordbruksverket

